

Handläggare
Isabelle Vas
Telefon: 08-508 46 398

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 17 oktober 2017

Ärende 4

Yttrande över remiss av Förstärkt gemensam upphandlings- och inköpsorganisation

Remiss från kommunstyrelsen, Dnr 171-1308/2016

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektör

Charlotte Goliath
ekonomichef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Förstärkt gemensam upphandlings- och inköpsorganisation” till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. I ärendet föreslås att det nya arbetssättet kategoristyrning införs i vissa av stadens upphandlingar samt att kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta ett inköpsråd med kompetenser från stadens nämnder, som ska utveckla och implementera det gemensamma arbetssättet, roller och ansvar, samt analysera kommunkoncernens inköpsavgifter och besluta om kategoriindelning.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till förslagen där samordningen av stadens kompetens inom ett inköpsområde medför en ökad effektivitet så att det som avtalas faktiskt beställs/levereras, både vad gäller kostnader, volymer och kvalitet. Förvaltningen anser att förslaget som helhet är bra men det behöver kompletteras med fler mått på effektivitet som visar att övergången till kategoristyrda inköp uppnår de politiska målen.

Bakgrund

I mars 2015 beslutades att en översyn av stadens organisation för inköp och upphandling skulle genomföras. Översynen visade, bland annat, att staden saknar ett koncernperspektiv inom inköpsområdet något som leder till en bristande koncernövergripande överblick som i sin tur gör det svårare att utnyttja inköp och upphandling som verktyg för att uppnå de politiska målen. I översynen framgår att det saknas ett strukturerat arbetssätt som kan bryta ned och anpassa upphandlings- och inköpsprogrammets anvisningar till enskilda upphandlingar, avtalsområden och leverantörsrelationer.

I kommunfullmäktiges budget 2016 beslutades att kommunstyrelsen, med översynen som utgångspunkt, skulle ta fram ett förslag till en förstärkt gemensam inköps- och upphandlingsorganisation samt en genomförandeplan för detta. För att genomföra uppdraget initierades projekt Verksamhetsnära Inköp (VI). Projektet identifierade ett gemensamt arbetssätt, *kategoristyrning*, samt många inköpskategorier med stor samordningspotential som ger möjlighet att frigöra medel och resurser, förbättra kvaliteten och utveckla servicen till stockholmarna. Därutöver kunde data sammanställas för analys, vilket är en förutsättning för att uppnå målen i programmet för upphandling och inköp samt övriga styrdokument, lagar och regler.

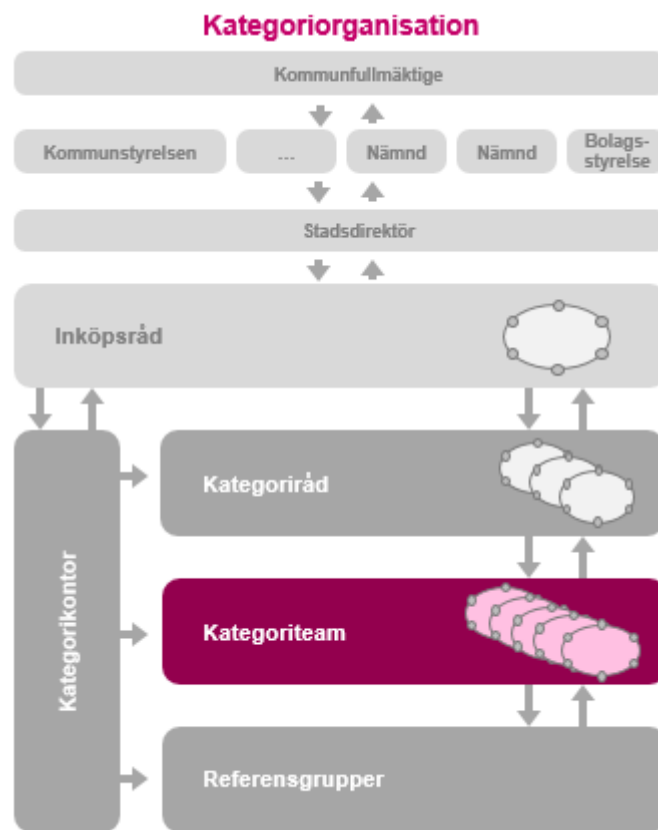
Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Förstärkt gemensam upphandlings- och inköpsorganisation” till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Därutöver har ärendet remitterats till samtliga facknämnder, stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Farsta samt Stockholms Stadshus AB:s samtliga bolag.

I översynen från 2015 framgår att det saknas ett strukturerat arbetssätt som kan bryta ned och anpassa upphandlings- och inköpsprogrammets anvisningar till enskilda upphandlingar. I detta ärende föreslås att ett koncerngemensamt strukturerat arbetssätt i upphandlingar införs, så kallad kategoristyrning, samt att en central funktion, så kallat inköpsråd, inrättas till stadsdirektören, med ett stödjande kategorikontor. Det nya arbetssättet kategoristyrning är ett komplement till stadens andra arbetssätt och ska användas i upphandlingar där samordningspotentialen är stor. Att man till detta arbetssätt vill inrätta ett inköpsråd syftar till att skapa en kommun-koncernövergripande styrning, samordning och uppföljning för upphandlings- och inköpsfrågor inom ett kategoriområde. Till inköpsrådet knyts därför kategoriteam med representanter från andra nämnder och dessa team formas utifrån köp- och

användarmönster. På så sätt skapas ett kompetenscentrum där sakkunskaper används för att bygga upp en behovs- och marknadskännedom som blir grunden för det strategiska inköpsarbetet. I den nya inköpsorganisationen ingår att göra regelbundna analyser av inköp, så kallad spendanalys, för att kunna faktadrivet och kunna mäta effekter av inköps- och upphandlingsarbetet. Detta bidrar till att hela kommunkoncernen får en gemensam bild av inköpsmönster tvärs bolag och förvaltningar.

En bild som illustrerar de framlagda förslagen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomistaben.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen delar stadsledningskontorets bedömning att en ökad samverkan genom kategoristyrning skapar en effektivare inköpsprocess inom vissa upphandlingsområden. Idag har staden en decentraliserad inköpsorganisation som innebär att upphandlingar görs av serviceförvaltningens upphandlingsenhet samt av alla förvaltningar och bolag. Regelverk som används är lagen om offentlig upphandling eller lagen om valfrihetssystem samt stadens andra styrdokument och riktlinjer. Det nya arbetssättet

kompletterar dessa arbetssätt i synnerhet genom att sakkunniga från flera förvaltningar tillåts samarbeta över sina nämndgränser utifrån en strukturerad arbetsmetod samt att dessa har möjlighet att fånga upp förbättringsinitiativ. De framlagda förslagen gällande den förstärkta gemensamma upphandlings- och inköpsorganisationen innebär således inte någon ändring i arbetsmarknadsförvaltningens upphandlingsarbete. Däremot kan förvaltningens expertis gällande sociala hänsyn komma att ingå i teamen i större omfattning.

Arbetsmarknadsförvaltningen delar också bedömningen att stadens inköpsarbete ska vara transparent och effektivt. Att staden får nytt arbetssätt, verktyg och nyckeltal stärker kompetensen och samarbetet mellan inköp och verksamheterna ytterligare. I ärendet står att kategoristyrning medför en ökad kännedom om och transparens avseende kostnaderna för att driva kommunkoncernens inköps- och upphandlingsarbete. Det är förvisso bra men angeläget att fler effektivitetsmått tas fram som ligger i linje med stadens program och tillämpningsanvisningar för upphandling och inköp som ytterst syftar till att uppnå politiska mål. Frågan uppstår vilka andra effektivitetsmått som kategoristyrda upphandlingar kan generera utöver att följa koncernens inköpskostnader, nyttokalkyler med mera som leder till att de politiska målen uppnås. Det är därför viktigt att data från de kategoristyrda upphandlingarna/inköpen analyseras för att säkra de bidrar till exempelvis ökad kvalitet som leder till ett mer hållbart Stockholm som kommer stockholmaren till godo.

Framlagda förslag innebär vidare att uppföljningen av ingångna avtal samlas på ett ställe vilket är positivt. Den föreslagna samordningen säkrar en mer effektiv uppföljning som till exempel att avtalad kvalitet levereras samt att en leverantör följs upp på *ett* enhetligt och rättssäkert sätt för *hela* staden.

I ärendet står att det nya arbetssättet ska implementeras stegvis under en treårsperiod och det presenteras en finansieringsmodell. Arbetsmarknadsförvaltningen har ingen avvikande mening.

Sammantagen bedömning

Stadens inköp uppskattas till cirka 32 miljarder om året. För att stärka att staden kan nå sin fulla potential som inköpare och avtalspart finns det stora vinster i att staden ytterligare vässar sin inköpsorganisation och sina arbetssätt. Den föreslagna kategoriorganisationen, med sitt tvärfunktionella upplägg, ger tydligt ansvar och mandat på rätt nivå inom kommunkoncernen. Arbetsmarknadsförvaltningen anser däremot att fler

effektivitetsmått ska utvecklas som visar att stadens inköpsverksamhet bidrar till att uppnå de politiska målen.

Arbetsmarknadsförvaltningen att nämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Bilaga

1. Remiss av Förstärkt gemensam upphandlings- och inköpsorganisation (Dnr 171-1308/2016)